

Osallistaminen osana kuntien metsäsuunnittelua

Kunnan metsäomaisuuden suunnittelu – osallistaminen ja
laskelmat päätöksenteon tukena –webinaari 30.9.2021

Tarja Anttila, asiantuntija, Tapio

TAPIO

Kuntametsät kuntalaisten virkistyspaikkoina

- Kuntien omistama metsäala n. 1,6 % Suomen metsistä
- Lähes 2/3 suomalaisten lähiulkoilusta tapahtuu kuntien hoitamilla ulkoilualueilla
- Etenkin isommissa kunnissa, jossa voi olla pitkä matka taajaman ulkopuolisiin metsiin on taajamametsillä tärkeä merkitys virkistyskäytössä

Kuntalaiset vaikuttamassa metsäsuunnitelmaan

- Metsien käytön tavoitteet kiinnostavat suomalaisia yhä enemmän
- Monitavoitteisuuden ja kokonaiskestävyyden korostuminen suunnittelussa
- Metsäsuunnitelman laadinnan aikana hyvä väylä asukkaille päästä vaikuttamaan omaan lähiympäristöön ja metsien käytön tavoitteisiin
- Eri sidosryhmien ja kuntalaisten näkemykset metsien käytön tavoitteista

Miksi osallistaa kuntalaisia?

- Tietoisuuden lisääminen metsiin liittyvistä asioista
- Kuuluvuuden tunne, sitoutuminen
- Suunnitelman laadun parantaminen
- Erilaisen tiedon hyödyntäminen (asiantuntijatieto, kokemuksellinen tieto)
- Kuntalaisten tahtotilan tunnistaminen ja huomioonottaminen

Osallistamisen tavoitteet

- Osallistamisen tavoitteet vaihtelevat – onko pääpainona esim. tehokkuus, asiantuntijuus, luottamuksen rakentaminen?
- Konkreettisia tavoitteita mm. yhteistyön parantaminen, hyväksyntä suunnitelmalle, molemminpuolisen ymmärryksen lisääminen, tietopohjan laajentaminen, sitouttaminen suunnitelmaan, laadukkaampi lopputulos

Osallisuuden tasot

1. Tieto-osallisuus
 2. **Suunnitteluosallisuus**
 3. Päätöksenteko-osallisuus
 4. Toimintaosallisuus
- Useamman menetelmän käyttäminen auttaa tavoittamaan laajempaa ryhmää

Onnistuneessa osallistamisessa otetaan huomioon

- Läpinäkyvyys ja avoimuus
- Selkeys vaikutusmahdollisuuksista
- Suunniteltua ja hyvin fasilitoitua
- Hyvin dokumentoitua
- Riittävä tiedotus
- Painotukset kunnan piirteiden ja suunnittelutilanteen mukaan

Haastattelututkimus kuntien metsävastaaville

- 14 kunnan metsävastaavaa osallistui haastatteluun
- Osallistamisprosessin kulku, käytetyt menetelmät
- Koetut hyödyt, ongelmat ja kehitystarpeet

Kuntien käytössä olleita osallistamismenetelmiä

Erilaiset
verkkokyselyt

Avoin palaute

Paikkatietopohjaiset
kyselyt

Asukastilaisuudet ja
-webinaarit

Metsäkävelyt

Maastohaastattelut

Sidosryhmien
lausuntopyynnöt

Poikkihallinnollinen
ohjausryhmä

Vuorovaikutteinen
suunnittelu
työryhmässä

Esiin tulleita hyötyjä

1. Hyväksyttävä lopputulos, ”selkäranka” toteutukselle
 2. Kuntalaisten yleisen mielipiteen selvittäminen
 3. Kuntalaisten tiedottaminen
 4. Luottamuksen rakentaminen
-
- Hyväksyttävyyden ja tiedon jakamisen merkitys tärkeää
 - Voitaisiinko hyödyntää paremmin myös asukkaiden tuomaa tietoa?

Ongelmia

1. Ajankäyttö ja resurssit
2. Voimakkaat yksittäiset mielipiteet, kuntalaisten huono edustavuus
3. Ristiriitojen kärjistyminen
4. Osallistamisen toteutus, osaaminen

Kehitystarpeita

1. Suunnitelmallisuuden kehittäminen
2. Ulkopuolisen avun/kunnan sisäisen osaamisen hyödyntäminen toteutuksessa
3. Metsänhoidon vaikutusten kuvaaminen kuntalaisille – visuaalisuuden hyödyntäminen
4. Laajempi tiedottaminen

Kiitos!

tarja.anttila@tapio.fi
0504300122

TAPIO